

PREPORUKA VIJEĆA**od 14. srpnja 2015.****o Nacionalnom programu reformi Estonije za 2015. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Estonije za 2015.**

(2015/C 272/11)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Europsko vijeće složilo se 26. ožujka 2010. s prijedlogom Komisije o pokretanju nove strategije za rast i radna mjesta Europa 2020., koja se temelji na pojačanoj koordinaciji ekonomskih politika. Strategija je usmjerena na ključna područja u kojima je potrebno djelovanje radi jačanja potencijala Europe za održivi rast i konkurentnost.
- (2) Vijeće je 14. srpnja 2015. na temelju prijedloga Komisije donijelo Preporuku o općim smjernicama za ekonomske politike država članica i Unije, a 21. listopada 2010. donijelo je odluku o smjernicama za politike zapošljavanja država članica ⁽²⁾. One zajedno čine „integrirane smjernice“, a države članice pozvane su da ih uzmu u obzir u nacionalnim ekonomskim politikama i politikama zapošljavanja.
- (3) Vijeće je 8. srpnja 2014. donijelo Preporuku ⁽³⁾ o Nacionalnom programu reformi Estonije za 2014. i dostavilo mišljenje o ažuriranom Programu stabilnosti Estonije za 2014. Komisija je 28. studenoga 2014., u skladu s Uredbom (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, dostavila svoje mišljenje o nacrtu proračunskog plana Estonije za 2015.
- (4) Komisija je 28. studenoga 2014. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak europskog semestra 2015. za koordinaciju ekonomske politike. Istog je dana Komisija na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja u kojem Estonija nije utvrđena kao jedna od država članica za koju je potrebno provesti detaljno preispitivanje.

⁽¹⁾ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

⁽²⁾ Zadržana Odlukom Vijeća 2014/322/EU od 6. svibnja 2014. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica za 2014. godinu (SL L 165, 4.6.2014., str. 49.).

⁽³⁾ Preporuka Vijeća od 8. srpnja 2014. o Nacionalnom programu reformi Estonije za 2014. i dostavljanju mišljenja Vijeća o programu stabilnosti Estonije za 2014. (SL C 247, 29.7.2014., str. 25.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o zajedničkim odredbama za praćenje i procjenu nacrtu proračunskih planova i osiguranju smanjenja prekomjernog deficita država članica u europodručju (SL L 140, 27.5.2013., str. 11.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

- (5) Europsko vijeće podržalo je 18. prosinca 2014. prioritete za poticanje ulaganja, intenziviranje strukturnih reformi i provedbu odgovorne fiskalne konsolidacije koja pogoduje rastu.
- (6) Komisija je 26. veljače 2015. objavila izvješće za Estoniju za 2015. U njemu je ocijenjen napredak Estonije u rješavanju preporuka za Estoniju donesenih 8. srpnja 2014.
- (7) Estonija nije u roku dostavila Nacionalni program reformi.
- (8) Na Estoniju se trenutačno primjenjuje preventivni dio Pakta o stabilnosti i rastu. Buduća vlada nije u roku dostavila Program stabilnosti. Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2015. predviđa se da će se ukupni suficit zabilježen u 2014. pretvoriti u deficit od 0,2 % BDP-a u 2015. te 0,1 % BDP-a u 2016. Predviđa se da će se udio državnog duga postupno smanjiti sa 10,6 % BDP-a u 2014. na ispod 10 % BDP-a u 2016. Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2015. postoji rizik od određenog odstupanja od srednjoročnog cilja u 2015. jer se predviđa da će strukturni saldo odstupati od srednjoročnog cilja za 0,4 % BDP-a. Odstupanje će biti znatno 2016. kada je potrebno poboljšanje od 0,4 % BDP-a, no predviđa se pogoršanje strukturnog salda od 0,3 % BDP-a. Stoga će u 2015. i 2016. biti potrebne daljnje mjere. Na temelju Komisijine ocjene i uzimajući u obzir njezinu proljetnu prognozu 2015., Vijeće smatra da postoji rizik da Estonija neće poštovati odredbe Pakta o stabilnosti i rastu.
- (9) U trećem tromjesečju 2014. stopa zaposlenosti radno sposobnog stanovništva dostigla je 74,5 %, dok je stopa nezaposlenosti pala na 7,6 %, što je najniža razina od 2009. Udjel dugotrajno nezaposlenih znatno je ispod prosjeka EU-a. Međutim, smanjenje radne snage zajedno s niskom produktivnošću rada postaje srednjoročni odnosno dugoročni izazov. Tek je nedavno započela provedba ambiciozne reforme u području radne sposobnosti. Premda su donesene određene mjere povezane s oporezivanjem u cilju povećanja sudjelovanja na tržištu rada, one nisu posebno usmjerene na osobe s niskim primanjima. Razlika u plaćama na temelju spola i dalje je među najvećima u Uniji. Zbog nedostatka ustanova za čuvanje djece mladim je roditeljima, osobito majkama, otežan povratak na tržište rada. Udjel studenata koji pohađaju stručnu praksu također je malen. Prisutan je nedostatak studenata koji su diplomirali u području tehnologije ili znanosti. Nejednaka je kvaliteta lokalnih socijalnih službi.
- (10) Vlada je donijela strategiju cjeloživotnog učenja na početku 2014., a programi kojima će se ona provesti predstavljeni su u ožujku 2015. Provodi se reforma školskih programa u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te je poraslo sudjelovanje u cjeloživotnom učenju. Na početku 2015. u parlamentu je donesen Zakon o obrazovanju odraslih i Zakon o zanimanjima. Privlačnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te stručne prakse i dalje je izazov. Poboljšali su se sustavi istraživanja i inovacija te suradnja među poduzećima, visokim obrazovanjem i istraživačkim ustanovama. Međutim, čini se da nedostaje koordinacija u području javne potpore istraživanjima i inovacijama u okviru strategije za istraživanje, razvoj i inovacije te strategije za poduzetništvo i rast te bi se ona trebala usmjeriti na ograničeni broj područja pametne specijalizacije. I dalje je potrebno bolje usklađivanje sustava visokog obrazovanja, osobito u području znanosti i tehnologije, s potrebama poduzeća i istraživačkih ustanova. Niska su ulaganja u intelektualno vlasništvo, a mali broj poduzeća surađuje s istraživačkim ustanovama.
- (11) Komisija je u okviru europskog semestra provela sveobuhvatnu analizu estonske ekonomske politike i objavila je u izvješću o Estoniji za 2015. Ocijenila je i mjere poduzete kao odgovor na preporuke upućene Estoniji u prethodnim godinama. U obzir je uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socijalno-ekonomsku politiku u Estoniji, nego i njihovo poštovanje pravila i smjernica EU-a, a s obzirom na potrebu jačanja ukupnog ekonomskog upravljanja Unijom pružanjem doprinosa budućim nacionalnim odlukama ra razine EU-a. Preporuke u okviru europskog semestra navedene su u preporukama od 1. do 3. u nastavku.
- (12) Vijeće je obzirom na vlastitu ocjenu preispitalo Program stabilnosti, a njegovo je mišljenje ⁽¹⁾ posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku.
- (13) U kontekstu europskog semestra Komisija je provela i analizu gospodarske politike cjelokupnog europodručja. Vijeće je na temelju te analize izdalo posebne preporuke upućene državama članicama čija je valuta euro ⁽²⁾. Kao zemlja čija je valuta euro, i Estonija bi trebala osigurati da se te preporuke provedu u cijelosti i na vrijeme,

⁽¹⁾ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.

⁽²⁾ SL C 272, 18.8.2015., str. 98.

PREPORUČUJE Estoniji da u 2015 i 2016. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Izbjeći odstupanja od srednjoročnog proračunskog cilja u 2015. i 2016.
2. Poboljšati sudjelovanje na tržištu rada provođenjem, među ostalim, reforme u području radne sposobnosti. Poboljšati poticaj za rad mjerama usmjerenima na osobe s niskim primanjima. Poduzeti mjere za smanjivanje razlike u plaćama na temelju spola. Osigurati visokokvalitetne socijalne službe i dostupnost usluge skrbi za djecu na lokalnoj razini.
3. Povećati sudjelovanje u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju te njihovu važnost za tržište rada, osobito poboljšavanjem dostupnosti stručne prakse. Usmjeriti javnu potporu istraživanjima i inovacijama na koordiniranu provedbu ograničenog broja područja pametne specijalizacije.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. srpnja 2015.

Za Vijeće
Predsjednik
P. GRAMEGNA
